

РЕШЕНИЕ

№ 6240

гр. София, 10.11.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 46 състав,
в публично заседание на 13.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Желева

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **3564** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 вр. чл. 147, ал. 2 вр. чл. 16, ал. 1, т. 1 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по протест на Р. М. – прокурор при Софийска градска прокуратура, Отдел 04 „Надзор за законност, гражданско-съдебен и административно-съдебен“ срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 от АПК, издаден във волеизявление на началника на Отдел „Пътна полиция“ при СДВР за издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство /СУМПС/ с №[ЕИК]/03.01.2014 г. за категории “АМ, В1, В“, с валидност до 03.01.2024 г. на името на Р. С. К. с ЕГН: [ЕГН].

С протеста се иска постановяване на решение, с което да се прогласи нищожността на волеизявлението на началника на Отдел „Пътна полиция“ при СДВР за издаване на СУМПС с №[ЕИК]/03.01.2014 г. на името на Р. С. К., съставляващо индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 от АПК, като издаден от некомпетентен орган, в противоречие с материалноправните разпоредби, отнасящи се до предпоставките за издаване на СУМПС, и в несъответствие с целта на закона. Твърди се, че при подаване на изискуемите документи за подновяване на СУМПС поради изтекъл срок на валидност Р. С. К. е попълнил и подписал комплект документи по реда на чл. 15, ал. 2 от Наредба № I-157/01.10.2002 г. на Министъра на вътрешните работи за условията и реда за издаване на СУМПС, отчета на водачите и тяхната дисциплина /Наредбата/, сред които декларация по чл. 13, ал. 1, т. 6 от Наредбата, в която е отразил неверни факти относно обичайното му пребиваване и

притежанието на друго валидно СУМПС, издадено в друга държава членка на Европейския съюз /ЕС/. Твърди се, че производството е приключило с издаване на СУМПС №[ЕИК] за категории “АМ, В1, В“, с валидност до 03.01.2014 г. на името на Р. С. К. и връчено лично на последния на 06.01.2014 г.

В съдебно заседание се явява прокурор Д.. Прокурор Д. поддържа протеста, като излага доводи за неговата основателност.

Ответникът – Началникът на отдел „Пътна полиция“ при СДВР – редовно призован, не се явява, не се представлява.

По делото са събрани писмени доказателства. Приложено е заверено копие от образуваната административна преписка.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Съгласно чл. 145, ал. 1 от АПК административните актове могат да се оспорват пред съда по отношение на тяхната законосъобразност, като според чл. 147, ал. 2 от АПК прокурорът може да подаде протест срещу акта в случаите по чл. 16 от АПК. В чл. 16, ал. 1, т. 1 от АПК е предвидено, че прокурорът следи за спазване на законността в административния процес, като предприема действия за отмяна на незаконосъобразни административни актове, споразумения, административни договори и съдебни актове.

Българското свидетелство за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверителен документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство /МПС/ според легалната дефиниция на чл. 50, ал. 1 от Закона за българските лични документи /ЗБЛД/. В този смисъл правоспособността за управление на МПС не се поражда от притежанието на СУМПС, а от наличието на осъществили се юридически факти, уредени в Закона за движение по пътищата /ЗДвП/ – тогава лицето придобива правоспособност, а СУМПС удостоверява това обстоятелство. От тази гледна точка СУМПС е документ от значение за упражняване на правото да се управлява МПС, като при неговото издаване е налице волеизявление по смисъла на чл. 21, ал. 3 от АПК, защото чрез изготвяне на документа /СУМПС/ се материализира волята на властническия орган, че съответното лице има право да управлява МПС, тоест това е материализирано волеизявление за издаване на документ от значение за признаване и упражняване на права и задължения, а именно за притежаване на правоспособност за управление на МПС.

От горното следва изводът, че законодателят е предоставил правомощията по оспорване на административен акт чрез подаване на протест от прокурора без разграничение на база йерархическата му поставеност в системата на прокуратурата с оглед общата компетентност на прокуратурата по чл. 127, т. 5 от Конституцията на Република България и чл. 16, ал. 1, т. 1 от АПК. Ето защо Р. М. – прокурор при Софийска градска прокуратура, притежава процесуална легитимация за оспорване на издаденото на името на Р. С. К. СУМПС.

С разпоредбата на чл. 149, ал.5 от АПК е регламентирано, че административните актове могат да се оспорят с искане за обявяване на нищожността им без ограничение във времето. Ето защо производството е резултат от валидно и допустимо сезиране на съда.

Разгледан по същество протестът е основателен.

От доказателствата по делото съдът приема за установено от фактическа страна следното :

Р. С. К. на 02.01.2014 г. на гише № 30 в сградата на ОПП – СДВР е подал комплект документи за подмяна на СУМПС №[ЕИК], издадено на 04.09.2002 г. от ПП КАТ – СДВР, поради изтекъл срок на валидност съгласно чл. 15, ал. 2 вр. ал. 1, т. 1 вр. чл. 13, ал. 1 от Наредбата пред системен оператор В. А. М., за което има регистрирано заявление с вх. № 33044625. Към това заявление лицето е приложило изискуемите документи, включително и декларация по чл. 13, ал. 1, т. 6 от Наредбата, в която заявил, че обичайното му пребиваване е в България, а не е в друга държава членка на Европейския съюз /ЕС/ и че не притежава друго валидно свидетелство, издадено от държава членка на ЕС. Освен това, лицето подало и молба до началника на ОПП – СДВР за ускоряване издаването на СУМПС поради заминаване за Република Ч. на 06.01.2014 г.

На 03.01.2014 г. от ОПП – СДВР на името на Р. С. К. е издадено СУМПС №[ЕИК] за категории „АМ, В1 и В“ с валидност до 03.01.2024 г., което му е връчено лично на 06.01.2014 г.

По данни, съдържащи се в инициативно писмо вх. № 328600-52510 от 30.08.2018 г. на Министерството на транспорта на Република Ч., писмо рег. № 3286р-44652 от 25.09.2018 г. на зам. директора на ГД „НП“ МВР и писмо рег. № А-33051 от 05.12.2019 г. на директора на ДМОС МВР, е установено, че Р. С. К., български гражданин, живее на територията на Република Ч. от 2003 г. и е регистриран на адрес: S. st. 72, Р.. От 02.01.2006 г. той работи във фирма RS floor s.r.o., ID 27246493, S. 72, 261 01 Р. VI-V. Н., [населено място], Република Ч.. Титуляр е на чешко СУМПС № EE 812341, издадено на 14.04.2010 г. в Р., валидно до 14.04.2020 г., което му е било отнето на 21.10.2013 г. поради загуба на всички контролни точки. Лицето има наложи забрани за шофиране за следните периоди от време – от 07.12.2004 г. до 07.06.2005 г. и от 07.11.2018 г. до 15.05.2019 г.

Във връзка с горното е изготвена, най-напред, Докладна записка УРИ № 4332р-35815 от 11.10.2018 г. до началника на 03 Сектор „АО“ при ОПП – СДВР, с която е направено предложение на СУМПС №[ЕИК] статусът да бъде актуализиран в системата на АИС – БДС от „валиден“ на „отнет/иззет – обявен за изземване документ“; да бъде започната процедура по възобновяване на производството по чл. 99 от АПК и да бъде изготвен отговор до ГДНП за предприетите действия от страна на отдел „Пътна полиция“.

Впоследствие във връзка с горното е изготвена Докладна записка УРИ № 4332р-36483 от 16.10.2018 г. до началника на ОПП – СДВР, в която се посочва, че СУМПС №[ЕИК] е издадено и връчено на лицето Р. С. К., без да е спазено изискването съгласно разпоредбите на чл. 151, ал. 5 от ЗДВП вр. чл. 7, § 1, б. „д“ от Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно свидетелства за управление на превозни средства /Директивата/ и изискванията съгласно разпоредбите на чл. 17, ал. 12 от Наредбата вр. чл. 11, §2 вр. чл. 11, §4 от Директивата. Твърди се, че преклузивните срокове за отмяна на издаденото СУМПС и за възобновяване на производството по издаването му са изтекли на 03.01.2015 г., поради което е направено предложение да бъде уведомена

Софийска градска прокуратура за предприемане на дейност: обявяване на СУМПС за нищожно. Тази Докладна записка е изпратена по компетентност на Софийска градска прокуратура за преценка за предприемане на действия.

Към делото са приложени и писма изх. № 40-00-1495#1/16.12.2019 г. и вх. № 328600-54333/06.11.2019 г. на ТД на НАП С., от които е видно, че за периода от 01.01.2013 г. до 31.12.2014 г. няма сведения за подадени осигурителни декларации, платени осигурителни и здравки вноски за Р. С. К., както и, че липсват данни за сключени трудови договори с последния.

Приложени са още: писмо изх. № 11-00-511/24.04.2020 г. на ТД на НАП С. относно зравноосигурителния и трудовия статус на Р. С. К., което установява, че за периода от 01.07.1999 г. няма данни за сключване, прекратяване или изменение на трудови договори за Р. С. К., а зравноосигурителният статус на лицето за периода 01.01.2007 г. до 10.07.2015 г. е коригиран на основание предоставено удостоверение Е104 „Удостоверение, отнасящо се до сумиране на осигурителни периоди на трудова заетост или периоди на пребиваване“, издадено от държава членка Ч., като към момента лицето е с прекъснати здравни права; писмо изх. № 11-00-40/28.04.2020 г. на СЗОК, касаещо наличието на вписан личен лекар на Р. С. К., от което е видно, че за последния няма данни за избор на общопрактикуващ лекар; писмо рег. № 433200-38328/23.04.2020 г. на зам. началник на ОПП-СДВР ведно със справка за нарушител/водач и протокол за годност на водачи на МПС, досежно издаваните СУМПС на Р. С. К., според което съгласно чл. 15, ал. 3 от Наредбата старото СУМПС №[ЕИК], издадено на 04.09.2020 г. от ПП КАТ – СДВР, е върнато от Р. С. К. на 06.01.2014 г. и е унищожено.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи :
Преди да се изложат правни изводи по основателността на подадения протест съдът следва да изясни характера на претенцията за нищожност на оспореното СУМПС.
Безспорно е, че административните актове, които противоречат на законите или на други нормативни актове, са недействителни- невалидни актове. Основното разграничение на порочните актове на администрацията е разделението им на нищожни и унищожаеми в зависимост от степента и качеството на порока, от който е засегнат актът. В административното право, за разлика от гражданското право, липсва специален законов текст, който да регламентира кога съответният акт е нищожен и в кои случаи е унищожаем. Общоприето е становището, че нищожни са тези административни актове, които поради радикални, основни и тежки недостатъци, се дисквалифицират като административни актове и въобще като юридически актове и се третират от правото като несъществуващи, поради което изобщо не могат да породят правни последици. Във всеки отделен случай действителността на административния акт се преценява конкретно с оглед тежестта на порока, от който е засегнат. С оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове теорията е изградила критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост. Теорията и съдебната практика приемат, че всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта. Порокът във формата е основание за нищожност само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма, а оттам - на липса на волеизявление. Съществените нарушения на административнопроизводствените правила са основания за нищожност също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например - поради липса на кворум). Нарушенията на материалния

закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, издаден при пълна липса на материалноправните предпоставки, визириани в хипотезата на приложимата материалноправна норма; който изцяло е лишен от законово основание; когато акт с такова съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон от нито един орган. Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило, и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води нищожност. Следователно следва да бъдат преценявани всяко едно от изискванията за законосъобразност на административния акт така, както те са регламентирани в нормата на чл. 146 от АПК, и в случай, че се констатира нарушение на някое от изискванията, неговата интензивност и тежест следва да бъде от степен на същественост достатъчна, за да обоснове извод за нищожност.

Във връзка с горното по искането за прогласяване нищожност на процесното СУМПС съдът съобрази следното:

Според разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от Наредбата вр. чл. 151, ал. 5 от ЗДвП СУМПС се издава от структурните звена „Пътна полиция“ при областните дирекции на МВР, поради което техните ръководители са административният орган, компетентен да издаде СУМПС, но само на лица, които са установили обичайното си пребиваване в Република България, за което обстоятелство подписват декларация или представят доказателство, че се обучават във висше училище по чл. 17, ал. 1 от Закона за висшето образование или в училище по Закона за предучилищното и училищното образование или в професионален колеж в страната не по-малко от 6 месеца. Следователно компетентността на органите за издаване, респективно подновяване на СУМПС, е обвързана с мястото /държавата/ на обичайно местопребиваване. В конкретния казус на основание изложените доказателства и легалната дефиниция за „обичайно местопребиваване“, посочена в чл. 12 от Директивата, съдът приема, че лицето Р. С. К. е с обичайно местопребиване в Република Ч.. Този извод се налага, първо, от наличието на достатъчно данни относно периода от време, от който лицето живее в Република Ч., а именно от 2003 г., от обстоятелствата, че последното има адресна регистрация на територията на Република Ч. и че от 2006 г. работи в търговско дружество на територията на Република Ч.. Второ, от предоставените данни от ТД на НАП С., които сочат, че по отношение на лицето липсват сведения относно трудови договори от 1999 г. до момента, както и относно здравноосигурителния статус на лицето за периода 01.01.2007 г. до 10.07.2015 г., който е коригиран на основание предоставено удостоверение Е104 „Удостоверение, отнасящо се до сумиране на осигурителни периоди на трудова заетост или периоди на пребиваване“, издадено от държава членка Ч., установено е и че към момента лицето е с прекъснати здравни права. Трето, от данните, предоставени от СЗОК, от които е видно, че за лицето няма данни за избор на общопрактикуващ лекар.

От друга страна, на основание чл. 151, ал. 7 от ЗДвП едно и също лице може да притежава само едно свидетелство за управление на моторно превозно средство, издадено от държава членка на Европейския съюз. От писмените доказателства става ясно, че лицето Р. С. К. е притежавало валидно издадено чешко СУМПС, което му е било отнето поради отнемане на всички контролни точки. Правилно в протеста на прокурора се посочва, че въпреки че лицето е загубило правоспособност да управлява МПС, самото чешко СУМПС не е било отменено и не е загубило качеството си на

удостоверителен документ. В този смисъл в действителност по отношение на лицето Р. С. К. се е осъществила отрицателната предпоставка по смисъла на чл. 151, ал. 7 от ЗДвП, която препятства издаването на процесното СУМПС от българските власти.

Гореизложените изводи, от своя страна, изключват възможността за издаване/подновяване на СУМПС от началника на ОПП – СДВР, което влече след себе си и липсата на компетентност при издаване на процесното СУМПС.

Не се спори, че изявлението, макар и на некомпетентен орган, е инкорпорирано в издаденото СУМПС по образец, т.е. СУМПС е издадено в предписаната и одобрена форма по образец. Не са констатирани съществени нарушения на административнопроизводствените правила, а доводи в тази насока не се твърдят.

По отношение на противоречието с материалноправни разпоредби следва да се вземат предвид изискванията на чл. 151, ал. 5 и ал. 7 от ЗДвП, както и правилото на чл. 15, ал. 2 от Наредбата. Наличието на обичайно местопребиваване на територията на Република България и липсата на друго валидно СУМПС, издадено от друга държава членка на ЕС, са само част от материалноправните предпоставки, които законодателят е посочил като необходими за подновяване на СУМПС. С оглед приложените към делото писмени доказателства става ясно, както беше посочено и по-горе, че лицето Р. С. К. е посочил неверни данни във въпросната декларация, което, от своя страна, води до липса на две от предпоставките за подновяване на процесното СУМПС- обичайно местопребиваване в Република България и липса на друго валидно СУМПС, издадено от държава членка на ЕС. Останалите изисквания, а именно- подаване на заявление по чл. 13, т. 1 и карта за медицински преглед на водач на МПС, респективно протокол, от Т. или ТЦЛЕК, са налице.

От събраните писмени доказателства е безспорно установено, че Р. С. К. е представил неверни данни в подадената от него декларация по чл. 13, т. 6 от Наредбата пред органите на МВР относно обичайното си местопребиваване и липсата на на друго валидно издадено СУМПС от друга държава членка на ЕС, въз основа на които му е издадено процесното СУМПС. Липсата на тези материалноправни предпоставки е с правоизключващо действие относно възможността за издаване на СУМПС от българските власти.

С оглед изложеното съдът намира, че лицето Р. С. К. с посочените от него неверни данни в декларацията по чл. 13, т. 6 от Наредбата е въвел в заблуждение началника на ОПП – СДВР. Волеизявлението за издаване на процесното СУМПС е направено при пълна липса на компетентност с оглед изискванията на чл. 151, ал. 5 и ал. 7 от ЗДвП.

Ето защо, липсата на компетентност за издаване на процесното СУМПС опорочава същото до степен на нищожност, която следва да бъде прогласена.

Воден от горното и на основание чл.172, ал.1 и ал.2 предл. първо от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на Свидетелство за управление на моторно превозно средство с рег.№[ЕИК] за категории „АМ, В1 и В“ с валидност до 03.01.2024 г. на името на Р. С. К. с ЕГН : [ЕГН], издадено от началника на ОПП – СДВР.

Решението подлежи на оспорване с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14- дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ: